

Nestkasten voor huismussen en ringmussen

Instructies

Ophanghoogte 2 – 3 meter.

Bevestiging op (noord- of zuid-) oostzijde in bomen, tegen schuttingen, muren en gebouwen. Liefst met wat beschutting in de buurt om rustig te kunnen aanvliegen.

Jaarlijks vóór of na het broedseizoen schoonborstelen.

Nestkasten jaarrond laten hangen. Worden 's winters als slaappleats gebruikt.

Steun ons werk met een gift en / of word lid !

Haagse Vogelbescherming (HVB) en Vogelopvang "De Wulp"
Heliotrooplaan 15
2555 MA Den Haag

Contact: info@haagsevogels.nl

Websites: www.haagsevogels.nl en www.vogelopvangdewulp.nl

Giften: IBAN NL 12 INGB 0003 58 61 85

De **huismus** (*Passer domesticus*) is een kleine zangvogel die samen met de ringmus, behoort tot het geslacht *Passer*.

De huismus eet voornamelijk zaden en insecten. De zang van het vogeltje beperkt zich doorgaans tot getjilp. De huismus beweegt zich vliegend of hippend voort. De mus is een standvogel: hij blijft doorgaans rond dezelfde plek wonen.

De huismus is 160 tot 165 mm lang en weegt 24 tot 40 gram. Het mannetje heeft een grijze kruin en grijze wangen, een zwarte keel en borst, een zwart masker met witte stip achter het oog, een witte streep over de vleugels en in het broedseizoen een zwarte snavel. Het vrouwtje heeft een minder contrastrijke tekening dan het mannetje, een lichte oogstreep, enige tekening op rug en vleugels en een effen lichtgrijze/bruine borst. In de ruitijd is hun verenkleed soms nauwelijks meer te herkennen als van een huismus.

Mannetjes zoeken vanaf januari geschikte nestgelegenheid en richten dat met droog gras enigszins in. Dat is meestal een aantal nestplekken vlak bij elkaar. Een mannetje dat zijn nestbouw begonnen is, is herkenbaar aan de zwart verkleurde snavel, die vanaf januari is te zien. Zijn de potentiële nesten aantrekkelijk genoeg, dan wordt er een vrouwtje bij gezocht door de lokroep te uiten, maar ook door in het nest te zitten en daar vandaan geluiden te laten horen als van jonge mussen. Al vanaf januari tonen vrouwtjes hun interesse in bepaalde nesten met bijbehorend mannetje. De uiteindelijke keus voor een bepaald nest kan op zich laten wachten. Onder anderen doordat een baltsend mannetje een makkelijke prooi is en om die reden zomaar verdwenen kan zijn. Het vrouwtje kiest de uiteindelijke plek uit de aangeboden plaatsen. Vanaf dat moment bouwt het mussenpaar gezamenlijk het nest verder af. Daarin legt het vrouwtje 1 tot 9 eieren, maar vaak 4. Na ongeveer 12 dagen broeden komen de eieren uit. Als de kuikens uit het ei komen, zijn ze nog naakt en blind en wegen niet meer dan 3 gram. Zodra het even donker en dan weer licht wordt – zoals gebeurt wanneer de ouder vogel in de invlieg-opening van het nest komt zitten – sperren ze de nog relatief grote bek wijd open in de hoop voedsel te krijgen. Gedurende deze eerste week worden de kuikens door beide ouders met klein dierlijk voedsel gevoerd. Afhankelijk van de beschikbaarheid van insecten wordt er eerder of later over gegaan op plantaardig voedsel. Hoe langer insecten aan de nestjongen gevoerd worden, hoe meer kans dat de jongen gezond en in leven blijven. Na ongeveer twee weken vliegen de jongen uit. Ze blijven hierna nog enige tijd afhankelijk van de zorg van de ouders en worden nog regelmatig gevoerd. De jongen zijn in staat voor hun eigen voedsel te zorgen zodra de snavels hard genoeg zijn om zaden mee te pellen.

Volwassen huismussen zijn graan- en onkruidzadeneters en passen zich gemakkelijk aan bij wat beschikbaar is. Granen als haver, tarwe en gerst hebben de voorkeur. Omdat huismussen geen kiezen hebben, wordt voor de vertering van de zaden grit gebruikt. Ook eten huismussen groenten en fruit. Jonge huismussen worden door de ouders vooral gevoerd met vliegen en muggen. Huismussen bijvoeren kan in principe het hele jaar door met duivenvoer of gemengd graan met gebroken mais. Oud brood is niet geschikt vanwege het extra zout dat daaraan wordt toegevoegd.

De huismus leeft in bijna alle gematigde en subtropische gebieden. Het dier komt vaak dicht bij of in de woongebieden van mensen voor en geldt als cultuurvolger. Voor een deel is de verspreiding op een natuurlijke wijze verlopen, voor een deel is de huismus door de mens actief verspreid.

In Nederland is de huismussenpopulatie sinds de jaren 1970 afgenomen. In de jaren 1970 werd het aantal broedparen geschat op 1 à 2 miljoen. Tussen 1990 en 2000 is het aantal ongeveer gehalveerd. Sinds 2000 lijkt het of het aantal broedparen van de huismus in Nederland stabiliseert. Verder blijkt dat in een nieuwe stad als Almere, de situatie voor huismussen veel gunstiger is dan in een oude stad als Amsterdam, waar afnames van 90% plaats hebben gevonden.

Als oorzaken voor de achteruitgang worden genoemd:

- Afname schuil- en nestgelegenheid door:
  - andere huizenbouw (minder geschikte dakpanconstructie),
  - andere tuinrichting (minder ligusterheggen) en
  - andere stedelijke inrichting (minder ruige landjes)
- Afname voedselaanbod door onder andere:
  - efficiëntere oogst-, opslag- en transportmethoden (minder verspilling graan),
  - het in onbruik raken van het uitslaan van tafelkleden,
  - het gebruik van insecticiden en stoffen als MTBE in de loodvrije benzine (minder insecten) en
  - de afname van groengebieden in steden (minder insecten).
- Toename predatie, vooral door de huiskat.

Vaak aanbevolen maatregelen zijn het aanbrengen van mussenpannen, gierzwaluwneststenen, huiszwaluwnestkommen, nestkasten en mussenpotten, de zorg voor voedsel het jaar rond, aanplant van wintergroene planten, heggen en hagen om als schuil- en slaappleats te dienen en de aanleg van meer en anders beheerd openbaar groen in de steden. (Bron: Wikipedia)